

Utvärdering av RAS, kortsiktiga mål för airedaleterrier år 2006

Svenska Kennelklubben fastställde RAS vad gäller airedaleterrier vid sammanträdet i avelskommittén 2005-02-12/13. RAS-sammanställningen infördes i ATG-tidningen nr 2/2005. Dessutom finns den tillgänglig på Airedale Terrier Gillets (ATG:s) hemsida (www.airedale.nu).

Utvärderingen för 2005 delades ut till medlemmarna på årsmötet i mars 2006. Den infördes även i ATG-tidningen nr 2/2006 samt i årsboken 2006. Däremot har den inte införts på ATG:s hemsida.

All utvärdering nedan baseras på uppgifter från SKKs Avelsdata.

Under 2006 registrerades 100 st airedaleterrier i SKK, av dessa var 3 st importer. Resterande 97 st föddes i 13 valpkullar efter 11 hanhundar och 13 tikar. En hanhund är far till tre valpkullar med 15 avkommor. Av hanhundarna är 3 st utlandsägda.

Mentalitet

Alla avelsdjur bör ha känd MH-status innan de används i aveln. Lämplig ålder för hunden att genomföra MH-beskrivningen är 1-2 år

29 hundar MH-beskrevs 2006.

*4 svenskägda avelshanar har känd MH-status, 4 har ej känd MH-status
De 3 utlandsägda hanhundarna samt de 3 importerna har av förklarliga
skäl ej angiven MH-status hos SKKs hunddata.*

7 avelstikar har känd MH, 6 har ej känd MH-status

Uppfödare och ATG bör uppmana valpköpare att låta MH-beskriva sina hundar för att vi skall få ett bredare underlag för kartläggning.

*Text om detta har lagts in i den nya upplagan av ATG:s
informationsbroschyr.*

Uppmaningen har införts på hemsidan.

Hälsa

Alla avelsdjur bör ha känd höftledsstatus innan de används i aveln.

*5 svenskägda avelshanar har känd HD-status, 3 har ej känd HD-status.
Av de utlandsägda hanhundarna har 1 stycken känd HD-status, 1
importerad hane har också känd HD-status, övriga 2 utlandsägda och 2
importerade hanhundar saknar uppgifter om HD-status på SKK:s
Hunddata.*

11 avelstikar har känd HD-status, 2 har ej känd HD-status

Under den kommande 5-årsperioden skall 50% av varje årskull airedaleterrier ha känd HD-status

50 airedaleterrier har HD-röntgats under 2006. Målet för 2006 är alltså uppfyllt.

Uppfödare och Airedale Terrier Gillet skall uppmana valpköpare att låta HD-röntga sina hundar

Text om detta har lagts in i den nya upplagan av ATGs informationsbroschyr.

Uppmaningen har införts på hemsidan men ej i ATG-tidningen.

HD-statusen på enskilda hundar skall publiceras i ATG-tidningen samt på hemsidan

HD-statusen har införts på hemsidan och i ATG-tidningen nr 2 + 4.

En ny hälsoundersökning via enkät skall göras innan den kommande 5-årsperioden är slut.

En hälsoundersökning baserad på försäkringsbolagens statistik, utförd av Birgitta Andersson, infördes i ATG-tidningens julnummer 2005.

Någon enkätundersökning har ej utförts under 2006.

Population

Inavelsgraden skall ha ett medelvärde av högst 2,5% om 5 år. Inga kombinationer över 6,25% (kusinparning) bör göras. Beräkning av inavelsgrad är beroende av stamtavlans fullständighet. SKK:s Avelsdata beräknar resultatet som säkert, tämligen säkert eller osäkert.

Inavelsgradens medelvärde 2006 var 0,9%.

Av de kullar där inavelsgraden kunnat räknas ut ligger alla utom en kull på en inavelsgrad under 6,25%. En valpkull har inavelsgraden 9,4%.

Resultatet beräknades som osäkert för en kull, tämligen säkert för en och säkert för övriga.

En hanhund respektive tik bör bli föräldrar till högst 5% av valparna i sin generation. Detta innebär ca 30 avkommor räknat på dagens registreringssiffror.

En hanhund är far till 52 valpar, en annan var far till 39 valpar totalt. En tik var mor till 33 valpar totalt.

Inavelsgraden för varje kombination skall anges i ATG-tidningen och i årsboken.

Detta har genomförts på hemsidan och i årsboken men ej i ATG-tidningen

Lägsta ålder för avelsdebut bör vara 2 år.

Av alla airedaleterrier som avelsdebuterade 2006 var alla utom en (en hanhund) över 2 års ålder

Utvärdering av avkomman bör göras efter de första två kullarna för hanhund och den första kullen för tik. Avkomman bör ha nått 1½ års ålder före utvärdering

Detta har ej undersökts då rekommendationerna endast funnits sedan mars 2005

Det är viktigt att väcka intresse och knyta nya intresserade människor till rasen samt att öka intresset mellan "nya" och "gamla" uppfödare. En idé kan vara att gå ihop och köpa in nya avelsdjur med nya blodslinjer eller, vilket flera redan prövat, att importera fryst sperma. Då nära släktskapsavel minskar kullarnas storlek och dubblar eventuella fysiska och mentala fel, är det viktigt att vi tillsammans arbetar på att bredda avelsbasen och minska inavelskoefficienten. Vi bör också tänka på att ta tillvara den kunskap som redan finns inom rasen, lyssna och lära, dra egna slutsatser och sätta upp egna mål med standarden och rasens bästa för ögat.

Bruksegenskaper

Vi skall arbeta för att bibehålla vår kompletta allroundhund. Vi skall på intet sätt uppmuntra en uppdelning av rasen i t ex en utställnings – och en brukstyp

Valpköpare och ägare till airedaleterrier skall uppmanas att delta i valpkurser och vardagslydnadskurser. Detta med tanke på att vår ras är både storvuxen och väl så livlig som ung

*Text om detta har lagts till i den nya upplagan av ATGs informationsbroschyr samt på hemsidan.
Uppmaningen har ej införts i ATG-tidningen.*

Valpköpare skall erbjudas medlemskap i ATG för att lättare kunna bli informerade och därmed kunnigare om vår ras.

Så sker redan sedan flera år i stor omfattning, men uppmaning om detta saknas i ATG-tidningen och på hemsidan.

Exteriör

Vi skall öka kunskapen om konstruktion och anatomi hos uppfödare

Föredrag om anatomi har genomförts i samband med årsmötet 2006.

För att bibehålla en god exteriör är det önskvärt att individer som använts i avel är belönade med lägst 1:a pris i kvalitetsklass efter 15 månaders ålder. Det är också önskvärt att så många individer som möjligt ställs ut någon gång. Dels för att ägaren och uppfödaren ska få en bedömning av avelsresultatet och dels för att andra uppfödare och intresserade skall få möjlighet att se så många airedaleterrier som möjligt ur olika kombinationer, och därmed få hjälp att göra bra val i sitt fortsatta avelsarbete. Förhoppningsvis hjälper denna kunskap till att bredda avelsbasen. För att öka denna kunskap finns ett förslag inom avelsrådet att utöka exteriörbedömningstillfällena utöver befintliga, vanliga utställningar, med något

liknande exteriördelen vid korning. Alltså, exteriörbedömning med exempelvis förtryckta protokoll av auktoriserade domare på airedaleterrier, men utan tävlingsmoment. Detta skulle kunna arrangeras inofficiellt på Gillenas Airedaleterierns Dag och utan större krav på utställningstrimning, så att det finns så få hinder som möjligt att delta. Detta sker på vissa ställen

*Samtliga 11 avelshanar som använts 2006 har som lägst utställningsmeriten 1:a pris i unghunds- eller öppen klass
2 utlandsägda avelshundar som använts under 2006 är utställningschampion i sitt hemland.*

10 av avelstikarna har som lägst utställningsmeriterna 1:a i unghunds- eller öppen klass.

3 av avelstikarna har ingen merit alls eller lägre meriter än önskvärt

Utvärdering och revidering av avelspolicyn skall göras efter 5 år (dvs år 2009)

Utvärderingen gjord under februari 2007 av Avelskommittén gm Birgitta Andersson.